Le Pen, Marechal en de zesde republiek

Beschrijving

Marine Le Pen is blij dat het hoger beroep dat ze heeft aangetekend tegen haar veroordeling al volgend jaar wordt behandeld. Als ze in hoger beroep wordt vrijgesproken, kan ze in 2027 alsnog meedoen aan de presidentsverkiezingen.

Het Hof van Beroep in Parijs kwam vrijdag aan het eind van de dag met een verklaring waarin het zegt al snel met een uitspraak te willen komen. Een vonnis volgt dan in de zomer van 2026.

Dat is ruim op tijd voor de presidentsverkiezingen die in het voorjaar van 2027 zijn gepland. De Franse premier FranÃ§ois Bayrou zette in het parlement vraagtekens zet bij de eerdere veroordeling. Minister van Justitie Gerald Darmanin zei te hopen dat de beroepszaak snel behandeld kan worden. Le Pen en haar partijgenoten beschuldigden de rechters van â??een politiek vonnisâ?•. Er werd een petitie opgezet ter ondersteuning van Le Pen. Die zou in nog geen twee dagen door 300.000 mensen zijn ondertekend.

De partij van Le Pen, het Rassemblement National, zegt sinds de veroordeling 10.000 nieuwe lidmaatschapsaanvragen te hebben gekregen. Voor vandaag heeft de partij een protestbijeenkomst in Parijs aangekondigd. Le Pen wil haar veroordeling bovendien aanvechten bij de Constitutionele Raad en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Europees geld illegaal naar partijkas

De rechts-radicale Marine Le Pen werd maandag veroordeeld. Ze kreeg vier jaar cel, waarvan twee voorwaardelijk, en een verbod om de komende vijf jaar mee te doen aan verkiezingen. Le Pen, haar partij en collegaâ??s hebben volgens de rechter voor meer dan 4 miljoen aan Europees geld illegaal naar de partijkas doorgesluisd. De zaak heeft geleid tot bedreigingen aan het adres van rechters. De

rechters die haar zaak behandelden werden in januari al op sociale media met de dood bedreigd. De voorzitter van de rechtbank krijgt politiebescherming. Het Openbaar Ministerie heeft inmiddels een onderzoek ingesteld naar de verschillende bedreigingen.

Onder de Fransen bestaat kritiek op het vonnis omdat de rechter op de stoel van de kiezer zou zijn gaan zitten. Maar sinds 2016 staat expliciet in het Franse wetboek van strafrecht dat iemand verplicht een â??verkiezingsverbodâ?? moet worden opgelegd bij bepaalde misdrijven, zoals het ontvreemden van overheidsgeld waarvoor Le Pen is veroordeeld. Een rechter mag afwijken van wat in de wet staat en beslissen om gÃ©Ã©n verkiezingsverbod op te leggen, maar dat moet dan gemotiveerd gebeuren. Ironisch genoeg sprak Le Pen zich in 2013 uit als voorstander van â??een levenslang verbod op verkiesbaarheid voor politici die misdrijven begaan tijdens hun mandaat.â?• De rechter had kunnen afwijken van de wettelijke straf, maar vond de misdrijven te ernstig om dat te doen.

Snelle behandeling

De aankondiging van de snelle behandeling van het beroep is opmerkelijk. In Frankrijk laat de behandeling van grote zaken zoals deze normaal gesproken zeker twee en soms zelfs wel drie jaar op zich wachten. Marine Le Pen toonde zich daar de afgelopen dagen ongerust over. Als een beroepszaak pas na de presidentsverkiezingen zou worden behandeld, zou dat voor haar te laat zijn. Marine Le Pen heeft de Franse justitie ervan beschuldigd politieke bedoelingen te hebben: ze zou bewust worden gedwarsboomd om te voorkomen dat ze president van Frankrijk wordt. Volgens een peiling is zoâ??n 40 procent van de Fransen het daarmee eens. Een meerderheid van 57 procent zegt dat de rechters gewoon hun werk hebben gedaan door Le Pen te veroordelen.

De Marion MarÃ©chal-optie: Een pro-Europees alternatief

Ondanks het positieve nieuws over het versnelde hoger beroep moet Le Pen rekening houden met een scenario waarin de veroordeling standhoudt. In dat geval doemt Marion MarÃ©chal, Le Pens nicht, op als logische opvolger aan het roer van de Franse rechtse beweging. De twee vrouwen hadden een gespannen relatie tijdens de laatste presidentsverkiezingen, toen MarÃ©chal ervoor koos Ã?ric Zemmour te steunen in plaats van haar tante. MarÃ©chal viel later echter ook met Zemmour in onmin na de Europese verkiezingen. Ironisch genoeg zou de juridische actie tegen Le Pen nu een hereniging van de verdeelde rechtse populistische beweging kunnen bewerkstelligen.

Een cruciale factor die MarÃ©chal onderscheidt van haar tante is haar houding tegenover de Europese Unie. Waar de opkomst van Marine Le Pen lange tijd werd gezien als een existentiÃ«le bedreiging voor het Europese project en de euro, is MarÃ©chal niet gekant tegen de EU. Dit vermindert aanzienlijk het risico dat Frankrijk onder rechts leiderschap zou breken met Europa â?? een scenario dat financiÃ«le

markten jarenlang nerveus heeft gemaakt.

Deze pro-Europese houding van MarÃ©chal sluit bovendien aan bij de verbeterde eenheid in Europa, die ironisch genoeg is versterkt door externe druk vanuit zowel Rusland onder Poetin als de Verenigde Staten onder Trump. De geopolitieke uitdagingen hebben ervoor gezorgd dat de Europese landen dichter bij elkaar zijn gekomen. Bovendien zitten Duitsland en Frankrijk, de historische motoren van Europese integratie, ook fiscaal weer op Ã©Ã©n spoor â?? een essentiÃ«le voorwaarde voor verdere Europese samenwerking.

Groeiende politieke steun

De situatie heeft een golf van steun voor Le Pen teweeggebracht. Een petitie zou in minder dan twee dagen door 300.000 mensen zijn ondertekend, en haar partij Rassemblement National claimt sinds de veroordeling 10.000 nieuwe lidmaatschapsaanvragen te hebben ontvangen. De partij heeft bovendien voor aanstaande zondag een protestbijeenkomst in Parijs aangekondigd. Dit patroon lijkt op wat we eerder zagen in de Verenigde Staten, waar juridische acties tegen Donald Trump zijn aanhang juist versterkten. â??Lawfareâ?• â?? het gebruik van juridische middelen tegen politieke tegenstanders â?? kan kiezers afstoten die vinden dat verkiezingsresultaten bij de stembus bepaald moeten worden, niet in de rechtszaal.

Gevolgen voor de Zesde Republiek in een Europese context

De vraag of deze ontwikkelingen de komst van een Zesde Republiek naderbij brengen, krijgt een nieuwe dimensie door de verbeterde Europese eenheid. Een eventuele constitutionele hervorming onder MarÃ©chal zou waarschijnlijk minder radicaal anti-Europees zijn dan onder Le Pen, wat de Europese stabiliteit ten goede zou komen.

Een Zesde Republiek onder pro-Europees rechts leiderschap zou kunnen inspelen op de toenemende ontevredenheid over het huidige politieke bestel, zonder de voordelen van Europese integratie op te geven. Dit zou een middenweg kunnen bieden tussen de behoeften aan nationale soevereiniteit en internationale samenwerking â?? een balans die veel Europese landen momenteel zoeken.

Wat de uitkomst ook zal zijn, de veroordeling van Marine Le Pen, haar juridische strijd, en de opkomst van Marion MarÃ©chal als potentieel pro-Europees alternatief hebben de aanloop naar de verkiezingen van 2027 nu al getransformeerd tot een cruciaal moment voor de toekomst van de Franse democratie, de mogelijke overgang naar een Zesde Republiek, en de stabiliteit van het Europese project.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer

Abonneer op deze nieuwsbrief via www.aureus.eu/nieuwsbrief